

Przedmiotowy System Oceniania Historia i społeczeństwo kl. III – IV

Nauczyciel: Leszek Skrzyniarz
Klasy : III, IV Technikum

Przedmiotowy System Oceniania jest zgodny ze Statutem oraz Zasadami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów Zespołu Szkół nr 8 w Szczecinie.

Przedmiotem oceny z historii jest:

1. Wiedza merytoryczna (stopień rozumienia i zapamiętywania nabytych informacji) oraz korelowanie ich wiedzy wyniesionych z innych lekcji.
2. Rozumienie i umiejętność interpretacji faktów.
3. Praca ze źródłem historycznym, umiejętność pracy z materiałem kartograficznym, ikonograficznym, statystycznym, itp.
4. Formułowanie wypowiedzi ustnej.
5. Przygotowanie (odpowiedzi), pracy pisemnej (referat, itp.), prezentacji.
6. Aktywność ucznia na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej.

Obszary oceniania:

1. Wiadomości (objęte programem, ewentualnie poza programowe)
2. Umiejętności:
 - lokalizacja czasowo – przestrzenna omawianych wydarzeń (znajomość mapy),
 - uogólnianie, wartościowanie, porównywanie, wykrywanie analogii historycznych,
 - analiza tekstu źródłowego,
 - umiejętność dyskusowania,
 - stosowanie terminologii historycznej i jej rozumienie,
 - wykazywanie związków przyczynowo – skutkowych, przestrzennych, pomiędzy historią powszechną, ojczyzną, regionalną,
 - wykazywanie związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, kulturowo-społecznego,
 - łączenie faktów i zjawisk historycznych historii Polski z historią powszechną,
 - porównywanie różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych,
 - gromadzenie informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł.

Sposoby i formy oceniania:

1. Sprawdziany pisemne.
2. Kartkówki.
3. Odpowiedź ustna.
4. Praca domowa (ćwiczenia, referat, prezentacja).
5. Aktywność na lekcji.
6. Samodzielna i zespołowa praca na lekcji.

Sprawdziany

1. Nauczyciel zapowiada sprawdzian co najmniej 1 tydzień wcześniej, a jego termin odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
2. Sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa, utrwalająca poznane wiadomości i umiejętności. Obowiązkiem ucznia jest przygotowanie się do zajęć i nie można wówczas zgłosić nieprzygotowania.
3. Sprawdziany są obowiązkowe. Stosuje się podział na grupy.

4. Prace oceniane są punktowo. Za każde zadanie przyznaje się określoną liczbę punktów. Punkty są sumowane i zamieniane na ocenę według następujących wskaźników procentowych:

100% - 98%	-	stopień celujący
97,99% - 85%	-	stopień bardzo dobry
84,99% - 70%	-	stopień dobry
69,99% - 55%	-	stopień dostateczny
54,99% - 40%	-	stopień dopuszczający
39,99% - 0%	-	stopień niedostateczny

Prace pisemne zawierają krótkie pisemne uzasadnienie oceny, w którym nauczyciel wskazuje co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy oraz jak powinien uczyć się dalej.

5. Sprawdzian napisany na ocenę niesatysfakcjonującą, uczeń może poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenie. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy. Ocena otrzymana za poprawę jest wpisana do dziennika obok oceny ze sprawdzianu i ma taką samą wartość. Ocenę można poprawiać tylko jeden raz. Formę sprawdzianu poprawkowego wybiera nauczyciel.
6. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać go z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu:
- w przypadku nieobecności usprawiedliwionej termin zaliczenia wynosi 2 tygodnie od daty napisania sprawdzianu przez klasę,
 - przy dłuższej nieobecności ucznia termin zaliczenia uczeń uzgadnia z nauczycielem,
 - przy nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń może być rozliczony na następnej lekcji.
7. Jeżeli w czasie sprawdzianu uczeń korzysta z niedozwolonych materiałów, podpowiedzi kolegów, otrzymuje ocenę niedostateczną i traci możliwość poprawy oceny.
8. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom sprawdziany pisemne, kartkówki w ciągu 2 tygodni od daty napisania.
9. Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel przechowuje przez okres jednego roku. Pozostają one do wglądu ucznia i rodziców.

Na sprawdzianie ocenie podlega:

1. Stopień opanowania materiału faktograficznego.
2. Dostrzeżenie związków przyczynowo – skutkowych.
3. Stylistyczna poprawność odpowiedzi (przy wypracowaniu właściwa kompozycja).
4. Umiejętność selekcji wydarzeń historycznych.
5. Stopień rozumienia tematu (pytań).
6. Znajomość chronologii, pojęć, postaci historycznych.
7. Określenie rodzaju źródła historycznego, umiejętność jego interpretacji.
8. Umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym.
9. Odróżnianie fikcji od prawdy historycznej.
10. Orientacja na mapie.

Odpowiedzi ustne

1. Na początku zajęć lekcyjnych uczeń może być poproszony do odpowiedzi ustnej, w czasie której sprawdzana jest i oceniana wiedza merytoryczna: znajomość faktów historycznych, podstawowych pojęć, umiejętność myślenia przyczynowo - skutkowego, umiejscawiania wydarzeń w czasie i miejscu, umiejętność samodzielnego wnioskowania.
2. Ocenianie następuje z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia, zgodnie z wymaganiami na poszczególne oceny.
3. Nauczyciel pyta z 3 ostatnich lekcji lub z materiału powtórzeniowego.
4. Kryteria oceny ustnej:

Celujący	odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, zawiera własne przemyślenia i oceny,
Bardzo dobry	odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi,
Dobry	odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
Dostateczny	uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe,
Dopuszczający	niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela,
Niedostateczny	nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

- Ocenę niedostateczną lub niewystarczającą uczniowi można poprawić w ciągu 2 tygodni od jej uzyskania.
- Odpowiedzi ustne wymagają ustnego uzasadnienia oceny, w którym nauczyciel wskazuje co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy oraz jak powinien uczyć się dalej.

Kartkówki

- O ilości kartkówek w semestrze decyduje nauczyciel.
- Kartkówka (15 minutowa) obejmuje materiał z ostatnich trzech lekcji.
- Nauczyciel ma prawo zrobić kartkówkę bez zapowiedzi. Kartkówka ta jest obowiązkowa i traktowana jest jako bieżąca kontrola wiadomości i umiejętności.
- Ocenie podlega stopień opanowania nabytej wiedzy i umiejętności, poprawność merytoryczna i językowa wypowiedzi.
- Kartkówki oceniane są punktowo. Za każde zadanie przyznaje się określoną liczbę punktów. Punkty są sumowane i zamieniane na ocenę według wskaźników stosowanych przy sprawdzianach.
- Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.
- W przypadku karkówek nauczyciel ustnie wskazuje w jaki sposób uczeń powinien nadrobić braki oraz jakiego zakresu one dotyczą.

Aktywność na lekcji

- Aktywność na lekcji jest nagradzana + (plusami)
 - w kl. III – za 3 zgromadzone plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą
 - w kl. IV - za 5 zgromadzonych plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie ćwiczeń na lekcji, aktywną pracę indywidualną i grupową
- Za brak aktywności i pracy podczas lekcji uczeń może otrzymać – (minus).
 - w kl. III – za 3 zgromadzone minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
 - w kl. IV - za 5 zgromadzonych minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Prowadzenie zeszytów przedmiotowych.

- Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych.

2. W przypadku braku zeszytu należy zgłosić nieprzygotowanie i uzupełnić brakujący zapis na następną lekcję.
3. Każdy zeszyt może być sprawdzany pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki.
4. Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas nieobecności.

Zadawanie i ocena prac domowych

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Zadania domowe wykonywane są estetycznie i na bieżąco. W przypadku braku zadania domowego należy zgłosić nieprzygotowanie. Brakujące zadanie należy uzupełnić na następną lekcję.
3. Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
4. Ocenienie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów – zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.
5. Prace pisemne zawierają krótkie pisemne uzasadnienie oceny, w którym nauczyciel wskazuje co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy oraz jak powinien uczyć się dalej.
6. Nauczyciel może obniżyć ocenę jeżeli stwierdzi, że praca jest odpisana od kolegi, z jakiś opracowań lub Internetu.
7. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, które mogą wpłynąć na podwyższenie oceny semestralnej i rocznej.

Zasady oceniania

1. Na początku roku szkolnego uczniowie są poinformowani przez nauczyciela przedmiotu o zakresie wymagań z przedmiotu historia i społeczeństwo, obowiązujących w danym roku szkolnym (zakres wiadomości i umiejętności) oraz o sposobach i zasadach oceniania z w/w przedmiotu.
2. Ocena semestralna i roczna uwzględnia oceny cząstkowe wystawiane uczniom za wiedzę i umiejętności z form aktywności obowiązujących w danym okresie.
3. O ocenie semestralnej i rocznej ucznia decyduje hierarchia ważności ocen oraz terminowe wywiązywanie się z wykonywania wymaganych prac w danym okresie. Ustala się następującą ważność różnych form aktywności ucznia na lekcjach historii:
 - sprawdzian,
 - odpowiedź ustna,
 - kartkówka,
 - aktywność na zajęciach,
 - bieżące zadania domowe, referaty, inne.
4. Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny.
5. Udział w szkolnych imprezach historycznych, przygotowywanie gazetek tematycznych wpływa na podwyższenie oceny.
6. Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu semestru:
 - w kl. III – 1 nieprzygotowanie
 - w kl. IV - 2 nieprzygotowania w I semestrze i 4 nieprzygotowania w II semestrze.Obejmują one nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej, brak pracy domowej, brak zeszytu i podręcznika (musi być co najmniej 1 podręcznik na ławce). W przypadkach losowych nauczyciel może usprawiedliwić nieprzygotowanie do lekcji bez ponoszenia konsekwencji przez ucznia.
7. Brak zeszytu, podręcznika, pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku lekcji podczas sprawdzania obecności.
8. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno – pedagogicznej

lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel zmniejsza wymagania edukacyjne.

9. Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
10. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
11. Uczeń na bieżąco jest informowany o uzyskanych ocenach. Tryb informowania rodziców o ocenach cząstkowych, ocenie semestralnej i końcowo rocznej oraz sposobie jej poprawiania precyzuje WSO.
12. W przypadku opuszczenia przez ucznia co najmniej 25% zajęć edukacyjnych nauczyciel może wyznaczyć mu pisemny sprawdzian frekwencyjny z materiału realizowanego w okresie nieobecności ucznia.
13. Na cztery tygodnie przed semestralnym i rocznym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o nieklasyfikowaniu lub przewidywanej dla niego niedostatecznej ocenie klasyfikacyjnej i odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym.
14. Na 1 tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej dla niego semestralnej lub rocznej ocenie klasyfikacyjnej i odnotowują ten fakt w dzienniku elektronicznym.
15. Jeżeli w okresie 2 tygodni przed zakończeniem roku szkolnego uczeń niezagrożony wcześniej wystawieniem oceny niedostatecznej w sposób rażąco narusza postanowienia WSO, nie uczęszcza na zajęcia i sprawdziany, dopuszcza się wystawienie oceny niedostatecznej lub nieklasyfikowania po terminie
16. Warunki ubiegania się o oceny wyższe niż przewidywane precyzuje PSO.

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów.

Poziom wymagań wykraczających poza program nauczania (ocena celująca)

Uczeń trafnie sytuuje wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni oraz umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko. Dogłębnie zna mapę. Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia historyczne oraz źródła historyczne. Wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Dokonuje integracji wiedzy o przeszłości czerpanej z różnych źródeł informacji. Aktywnie uczestniczy w pracach na lekcjach, w kołach zainteresowań. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, olimpiadzie historycznej.

Poziom wymagań dopełniających (ocena bardzo dobra)

Uczeń szczegółowo przedstawia wydarzenia i procesy historyczne. Rozumie i bezbłędnie stosuje terminologię historyczną. Dostrzega i dogłębnie uzasadnia związki przyczynowo – skutkowe i czasowo – przestrzenne. Potrafi samodzielnie oceniać wydarzenia, zjawiska historyczne i postaci, wysnuwać wnioski. Doskonale zna mapę. Umiejętnie interpretuje źródła historyczne. Ma umiejętność porównywania różnych opinii, poglądów i ocen, rozróżniania informacji od komentarzy i dokonywania ich krytycznej analizy. Umie zestawiać i przedstawiać sprzeczne racje. Wykazuje zainteresowanie problematyką historyczną, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje.

Poziom wymagań rozszerzających (ocena dobra)

Uczeń w stopniu znacznym opanował programową wiedzę. Przedstawia materiał rzeczowy bez poważniejszych błędów. Ukazuje większość związków i relacji pomiędzy faktami i wydarzeniami, ale nie w pełni poprawnie. Dość poprawnie stosuje pojęcia. Umie odtwórczo, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne. Z drobnymi błędami potrafi je umiejscowić w czasie i przestrzeni. Opanował w stopniu dobrym znajomość mapy. Poprawnie interpretuje źródła historyczne. Wykazuje aktywność na zajęciach; dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań.

Poziom wymagań podstawowych (ocena dostateczna)

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości historycznych, ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo – skutkowej. W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk historycznych. W zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią. Przeciętnie opanował znajomość mapy i analizę źródeł historycznych. Poprawnie stosuje część terminologii. Formułuje wnioski w znacznej części poprawne. Posługuje się przeciętnym językiem i niewielkim zasobem słów.

Poziom wymagań koniecznych (ocena dopuszczająca)

Uczeń mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne, istotne dla dalszego etapu kształcenia. Formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci, wykazuje niewielką znajomość chronologii i terminologii oraz błędnie lokalizuje fakty historyczne w przestrzeni. Bardzo słabo opanował znajomość mapy i umiejętność analizy źródeł historycznych. Operuje językiem bardzo prostym, ubogim pod względem leksykalnym.

Ocena niedostateczna

Uczeń opanował minimum (ok.39 % podstawowego materiału rzeczowego i terminologii historycznej). W sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski. Nie posiada umiejętności umiejscawiania w czasie i przestrzeni. Popętnia poważne błędy chronologiczne. Nie opanował znajomości mapy, nie potrafi analizować źródeł historycznych. Nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela. Odnacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji. Jego język jest prosty i niekomunikatywny. Poziom wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu kontynuowanie nauki na wyższym szczeblu kształcenia.